

שם המחקר : תפיסת איכות סביבת העבודה ומטלת ההאכלה של מטפלות ישירות במוסדות לאוכלוסייה

סיעודית עם לקויות קוגניטיביות

רשות המחקר : אונ' חיפה

שנה : 2010

מס' קטלוגי : 46

שמות החוקרים : ד"ר דליה זק"ש, הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, אונ' חיפה

גב' נועה גלעד, הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, אונ' חיפה

המלצות למחקרי המשך

המלצות למחקרים בעתיד:

6.6. מחקרי המשך

מחקר זה הינו תחילת ההיכרות עם הנושא המורכב של האכלת דיירים סיעודיים במוסדות פנימייה. כיוון שההאכלה אינה מתבצעת במסגרת משפחתית אלא על ידי עובדים בשכר, אשר מאכילים מספר דיירים בכל ארוחה, ובשל קשיי האכילה הקיימים באחוזים גבוהים באוכלוסייה זו, נדרשים מחקרי המשך על מנת להבין לעומק את שלל המרכיבים והאספקטים, המשפיעים על מטלת ההאכלה, על עבודתן של המטפלות הישירות ואף על התנהגותם של הדיירים. כיוון שלנושא זה כמעט שאין התייחסות בספרות נראה, כי מחקר איכותני אשר יקיים ראיונות עומק עם מטפלות ישירות, יאפשר להבין טוב יותר את חווית ההאכלה של המטפלות ואת דרכי החשיבה והפעולה שלהן, ואף יבסס ויחזק את תוקפם של המימדים המרכיבים את מטלת ההאכלה. עם זאת נדרש המשך ביצוע מחקרים כמותניים, אשר ימשיכו בדרכו של המחקר הנוכחי.

אחד הנושאים, אשר בלט במחקר זה, הינו ההבדלים הקיימים בין המוסדות השונים. כיוון שהמחקר התמקד בתחושות הסובייקטיביות של המטפלות לגבי האכלה, לא היה בידינו מידע, אשר יאפשר בחינה של המאפיינים וההקשרים הקיימים בכל מוסד, וכיצד הם משפיעים על עבודתן של המטפלות. אמנם נערכו ראיונות עומק עם 10 מנהלים, אשר העלו את התייחסות שלהם לגבי מטלת ההאכלה והתפקיד של המטפלות במוסדם, אך נדרש מחקר המשך, אשר יתייחס לאלמנטים המאפיינים את תנאי העבודה וההדרכה בכלל, ואת מטלת ההאכלה בפרט (זמן הניתן להאכלה, שעות הדרכה בפועל, אופן ההדרכה וכו') במסגרות שונות, על מנת לבדוק לעומק כיצד משפיעים אלמנטים אלה על המטפלות.

נושא חשוב נוסף הוא דרך התנהלותן של המטפלות בזמן ההאכלה. מחקר זה התבסס על ספרות קודמת, אשר מצאה כי שביעות רצון ורמות מתח משפיעות על התנהלותן של צוות המטפלים, אך לא נמצא בספרות מחקר, אשר התמקד בהתנהגות בפועל של המטפלות הישירות במהלך ההאכלה. מחקר אשר ישלב ניתוח איכותני וכמותני של תצפיות ישירות על ביצוע ההאכלה וראיונות איתן יספק מידע, שיאפשר בניית תוכניות התערבות מתאימות ויעילות. מידע זה יוכל לשמש גם כבסיס להרחבה והעמקה של חומר הלימוד בתוכניות ההכשרה וההשתלמות למטפלות.

מבחינה מתודולוגית, מחקר זה חיזק את המהימנות והתקיפות של שאלון ההאכלה, אשר
נבנה למטרות מחקר. כדי לבסס ולהעמיק את המידע הפסיכומטרי ולהרחיב את השימוש בו יש לבצע

מחקרים נוספים באוכלוסיות מגוונות (לדוג' מטפלות בבתי אבות, כוח עזר בבתי חולים וכו'), לבדוק
מהימנות מבחן חוזר של השאלון ולבצע בדיקה חוזרת של המהימנות הפנימית של השאלון.
